

17.3.2017

ARVAMUS

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: õiguskomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb autoriõigusega ja sellega kaasnevate õigustega kaitstud teoste ja muu materjali teatavaid lubatud kasutusviise pimedate, nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega isikute huvides ning millega muudetakse direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas
COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

Arvamuse koostaja: Helga Trüpel

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Marrakechi leping kohustab lepinguosalisi kehtestama pimedate, nägemispuudega ja trükikirja lugemise puudega isikute huvides autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste suhtes mitmed kohustuslikud piirangud ja erandid ning selle lepinguga lubatakse erivormingutes raamatute, sealhulgas heliraamatute, ja muude trükiste piiriülest vahetamist lepinguosalisest riikide vahel.

Kultuuri- ja hariduskomisjoni (CULT) arvamuse koostaja kiidab kavandatud direktiivi heaks, sest see võimaldab rahuldada pimedate ja nägemispuudega isikute lugemisvajadust ELis ja kogu maailmas. Praegu on nägemispuudega isikutele kättesaadav ainult viis protsenti avaldatud raamatutest, mis näitab, et nende teoste turg sisuliselt puudub. Marrakechi lepinguga astutakse oluline samm selles suunas, et nägemispuudega isikud saaksid kultuuri- ja haridusteabele samasuguse juurdepääsu, kui on teistel kodanikel.

Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste jaoks sätestatud erandid või piirangud kehtivad ainult rangelt piiratud kasutajate rühmale ja ainult mittekaubanduslikul eesmärgil.

Lisaks tuleks märkida, et pimedatele ja nägemispuudega isikutele mõeldud raamatute puhul kasutatakse erivorminguid, nt rahvusvaheline pimedate kiri või Daisy, ning need konkureerivad harva nägijatele mõeldud teostega. Arvamuse koostaja arvates puuduvad tõendid selle kohta, et kättesaadavas vormis koopiaid tootvad volitatud üksused kahjustaksid õiguste omajate või kirjastajate huve piraatluse kaudu.

Lepinguga ei ohustata tavapära kirjastamist ja see ei takista õiguste omajatel laiale üldsusele kättesaadavate teoste arvu suurendada. Leping ei soodusta ärikonkurentsi kirjastussektoriga. Samuti tuleks meeles pidada, et leping sõlmiti sellepärast, et turg ei vasta pimedate ja vaegnägijate vajadustele.

Seetõttu tuleb võtta kõik vajalikud meetmed selleks, et tagada lepingu kiire ja asjakohane rakendamine. Arvamuse koostaja nõuab, et Euroopa Liit ratifitseeriks Marrakechi lepingu kiiresti.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatakse õigus teabele (artikkel 11) ja õigus haridusele (artikkel 14).

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Pimedad ja nägemispuude või muu trükikirja lugemise puudega inimesed puutuvad autoriõigusega ja sellega kaasnevate õigustega kaitstud raamatutele ja muudele trükistele juurdepääsul siiani kokku paljude takistustega. Tuleb võtta meetmeid, et **suurendada neile** teostele kättesaadavas vormis juurdepääsu ja parandada nende ringlust siseturul.

Muudatusettepanek

(3) Pimedad ja nägemispuude või muu trükikirja lugemise puudega inimesed puutuvad autoriõigusega ja sellega kaasnevate õigustega kaitstud raamatutele ja muudele trükistele juurdepääsul siiani kokku paljude takistustega. **Arvestades, et nende kasutamine raske ja pikaajalise nägemispuudega inimeste poolt pakuks selget sotsiaalset huvi ning see viidaks peamiselt ellu mittetulunduslikult**, tuleb võtta meetmeid, et **parandada** teostele kättesaadavas vormis juurdepääsu ja parandada nende ringlust siseturul, **samuti suurendada kättesaadavust vajaduse korral ja juhul, kui käesolevas direktiivis sätestatud tingimused on täidetud, ning koguda andmeid juurdepääsu kohta, sealhulgas teabe avaldamine territooriumil asuvate volitatud üksuste kohta.**

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Pimedatel, nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega inimestel on õigus pääseda juurde teabele ning õigus osaleda kultuuri-, majandus- ja ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel.

Selgitus

Lisatav tekst tuleneb ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist ja ELi põhiõiguste harta artiklist 26, milles sätestatakse puuetega inimeste õigused ja vabadused.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Käesolev direktiiv on suunatud inimestele, kes on pimedad või kellel on nägemispuue, mida ei ole võimalik parandada selliselt, et nende nägemisvõime oleks sisuliselt sama nagu inimestel, kellel sellist puuet ei ole, või kellel on taju- või lugemispuue, sealhulgas düsleksia, mis takistab neil trükiseid lugemast samamoodi kui isikud, kellel sellist puuet ei ole, või kes ei ole füüsilise **puude** tõttu suutelised raamatut hoidma või käsitsema või silmi lugemiseks vajalikul määral fookustama või liigutama. Direktiiviga kehtestatud meetmete eesmärk on parandada raamatute, ajakirjade, ajalehtede ja muude trükiste ning nootide ja muu trükitud materjali kättesaadavust – kaasa arvatud helikandjal kas digitaal- või analoogvormingus – sellises vormis, mis muudab need teosed ja muu materjali kõnealuste isikute jaoks sisuliselt samavõrd kättesaadavaks kui isikutele, **kellel niisugust häiret** või **puuet ei ole**. Kättesaadavas vormis on näiteks raamatud, mis on rahvusvahelises pimedate kirjas või suures kirjas, **kohandatud** e-raamatud, heliraamatud ja raadioprogrammid.

Muudatusettepanek

(5) Käesolev direktiiv on suunatud inimestele, kes on pimedad või kellel on nägemispuue, mida ei ole võimalik parandada selliselt, et nende nägemisvõime oleks sisuliselt sama nagu inimestel, kellel sellist puuet ei ole, või kellel on taju- või lugemispuue, sealhulgas düsleksia, mis takistab neil trükiseid lugemast samamoodi kui isikud, kellel sellist puuet ei ole, või kes ei ole füüsilise **häire** tõttu suutelised raamatut hoidma või käsitsema või silmi lugemiseks vajalikul määral fookustama või liigutama. Direktiiviga kehtestatud meetmete eesmärk on parandada raamatute, ajakirjade, ajalehtede ja muude trükiste ning nootide ja muu trükitud materjali kättesaadavust – kaasa arvatud helikandjal kas digitaal- või analoogvormingus – sellises vormis, mis muudab need teosed ja muu materjali kõnealuste isikute jaoks sisuliselt samavõrd kättesaadavaks kui isikutele, **kes ei ole pimedad, nägemispuudega** või **muu trükikirja lugemise puudega, kahjustamata seejuures sisu kvaliteeti**. Kättesaadavas vormis on **muu hulgas** näiteks raamatud, mis on rahvusvahelises pimedate kirjas või suures kirjas, e-raamatud, heliraamatud ja raadioprogrammid.

Selgitus

This recital aims to guarantee the quality of the adapted works to ensure that the cultural experience gained from accessing literary or artistic works is the same for all, and to maintain the precision of the definition for 'persons who are not blind, visually impaired or otherwise print disabled'. It also offers the distinction between 'disability' and 'impairment'; according to the Preamble (e) of the United Nations Convention of the Rights of Persons with Disabilities, disability results from 'the interaction between persons with impairments and

attitudinal and environmental barriers that hinders their full and effective participation in society on an equal basis with others'. In other words, it is these barriers that are disabling for people, not their impairments or different functional abilities. As such, 'impairment' is more appropriate here.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Seepärast **tuleks** käesolevas direktiivis ette **näha** kohustuslikud erandid õigustest, mis on liidu õigusega ühtlustatud ja mis on Marrakechi lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kasutusviiside ja teoste seisukohast asjassepuutuvad. Need hõlmavad eelkõige reprodutseerimise, üldsusele edastamise, kättesaadavaks tegemise, levitamise ja laenutamise õigust, mis on ette nähtud direktiivis 2001/29/EÜ, direktiivis 2006/115/EÜ, direktiivis 2009/24/EÜ ning direktiivis 96/9/EÜ, ning direktiivis 96/9/EÜ sätestatud vastavaid õigusi. Kuna Marrakechi lepingus kehtestatud erandid ja piirangud hõlmavad ka helikandjal olevaid teoseid, nagu heliraamatud, on oluline, et need erandid kuuluksid kohaldamisele ka kaasnevate õiguste suhtes.

Muudatusettepanek

(6) Seepärast **nähakse** käesolevas direktiivis ette kohustuslikud erandid õigustest, mis on liidu õigusega ühtlustatud ja mis on Marrakechi lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kasutusviiside ja teoste seisukohast asjassepuutuvad. Need hõlmavad eelkõige reprodutseerimise, üldsusele edastamise, kättesaadavaks tegemise, levitamise ja laenutamise õigust, mis on ette nähtud direktiivis 2001/29/EÜ, direktiivis 2006/115/EÜ, direktiivis 2009/24/EÜ ning direktiivis 96/9/EÜ, ning direktiivis 96/9/EÜ sätestatud vastavaid õigusi. Kuna Marrakechi lepingus kehtestatud erandid ja piirangud hõlmavad ka helikandjal olevaid teoseid, nagu **kohandatud** heliraamatud, on oluline, et need erandid kuuluksid kohaldamisele ka kaasnevate õiguste suhtes. **Käesolevas direktiivis sätestatud erandite kasutamine ei piira muid erandeid, mille liikmesriigid on puudega inimeste jaoks ette näinud, näiteks isikliku kasutamisega seotud erandeid.**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Kohustuslik erand **peaks piirama ka** reprodutseerimisõigust, et võimaldada selliste toimingute tegemist, mis on

Muudatusettepanek

(8) **Lisaks on vaja, et** kohustuslik erand **piiraks** reprodutseerimisõigust, et võimaldada selliste toimingute tegemist,

vajalikud teose või muu materjali muutmiseks, teisendamiseks või kohandamiseks nii, et sellest on võimalik teha kättesaadavas vormis koopiat. See hõlmab vahendeid, mis on vajalikud teabe sirvimiseks kättesaadavas vormis koopias.

mis on vajalikud teose või muu materjali muutmiseks, teisendamiseks või kohandamiseks nii, et sellest on võimalik teha kättesaadavas vormis koopiat. See hõlmab vahendeid, mis on vajalikud teabe sirvimiseks kättesaadavas vormis koopias, **ning ka toiminguid, mis on vajalikud, et kohandada olemasolevaid avaldatud teoseid, mis on juba kättesaadavad teatavatele soodustatud isikute rühmadele, teiste soodustatud isikute vajadustega, kellel on teostele täielikult juurdepääsemiseks vaja alternatiivseid vorminguid. Teoste laenutamine soodustatud isikutele peaks olema tagatud.**

Selgitus

Selle muudatusettepanekuga soovitakse täpsustada, mis on artiklis 3 sätestatud erandiga lubatud nn vajalikud toimingud. Failivorming võib olla juurdepääsetav mõne puuetega inimeste kategooria jaoks (nt nägemispuudega inimesed), ent mitte teiste isikute jaoks (nt vaeglugejad). Sellisel juhul puudub küll vajadus muuta faili sellise soodustatud isiku jaoks, kes on pime või nägemispuudega, kuid on vaja muuta teos juurdepääsetavaks vaeglugeja jaoks. Samuti tuleks tagada laenutamisevõimalus.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Erand **peaks võimaldama** volitatud üksustel liidu piires käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate teoste ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiaid valmistada ja neid nii veebis kui ka mujal levitada.

Muudatusettepanek

(9) Erand **võimaldab** volitatud üksustel liidu piires käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate **praeguste** teoste, **arhiivitud materjali** ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiaid valmistada ja neid nii veebis kui ka mujal levitada.

Selgitus

Põhjenduses märgitakse, et ka arhiivitud teoseid on võimalik juurdepääsetavaks muuta.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) Selleks et parandada tekstipõhiste teoste juurdepääsetavust, on sama oluline kui käesolevas direktiivis sätestatud erandid õiguste omajate osa nende teoste juurdepääsetavaks muutmises nägemispuudega isikute või muu trükikirja lugemise puudega isikute jaoks, kui turg ei suuda juurdepääsetavust tagada.

Selgitus

Uus põhjendus viitab Marrakechi lepingu põhjendusele. Selles tuletatakse meelde, et võrdselt olulised on nii sobivad piirangud ja erandid kui ka õiguste omajate osa teoste juurdepääsetavaks muutmises nägemispuudega isikute jaoks, et rahuldada miljonite pimedate ja nägemispuudega isikute lugemisvajadust.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 b) Selleks et soodustada vahetust liikmesriikide vahel, peaks Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) looma ühtse avalikult juurdepääsetava internetipõhise andmebaasi, mis sisaldaks teavet volitatud üksuste kohta ja bibliograafilisi andmeid teoste kohta, mis on kättesaadavad kättesaadavas vormis koopiadena, mille on valmistanud ja teinud kättesaadavaks volitatud üksused, ning peaks seda haldama. Andmebaas peaks ka sisaldama teavet juba algselt kättesaadavate avaldatud teoste kohta, s.t teosed, mille kirjastajad on tootnud kättesaadavas vormis, ning see peaks olema koostalitlusvõimeline WIPO hallatava ABC TIGARi (Trusted Intermediary Global Accessible Resources, ülemaailmsete

Selgitus

Uues põhjenduses kutsutakse Euroopa Komisjoni üles hõlbustama teabevahetust, luues ühtse andmebaasi kättesaadavas vormis koopiade kohta, sealhulgas raamatute kohta, mille kirjastajad on juba algselt tootnud kättesaadavas vormis. Uus algatus peaks põhinema olemasoleval ülemaailmsel andmebaasil, mida haldab WIPO ja mille on välja töötanud Accessible Book Consortium (juurdepääsetavate raamatute konsortsium), ja jääma sellega koostalitlusvõimeliseks.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Ühes liikmesriigis valmistatud kättesaadavas vormis koopiaid **peaks olema** võimalik saada kõikides liikmesriikides, et tagada nende suurem juurdepääsetavus kogu siseturul. See vähendaks kogu liidus nõudlust tarbetu töö järele, mis seisneb samast teosest või muust materjalist kättesaadavas vormis koopiade tegemises, mis aitaks kokku hoida kulusid ja suurendada tõhusust. Seetõttu **tuleks** käesoleva direktiiviga **tagada**, et ühes liikmesriigis valmistatud kättesaadavas vormis koopiaid on võimalik levitada ja kasutada kõikides liikmesriikides. Volitatud üksustel peaks seega olema võimalik levitada neid koopiaid soodustatud isikutele ja volitatud üksustele kõigis liikmesriikides, nii veebis kui ka mujal. Lisaks peaks soodustatud isikutel ja volitatud üksustel olema lubatud saada kõikides liikmesriikides igalt volitatud üksuselt juurdepääsu neile koopiatele.

Muudatusettepanek

(10) Ühes liikmesriigis valmistatud kättesaadavas vormis koopiaid **on** võimalik saada kõikides liikmesriikides, et tagada nende suurem juurdepääsetavus kogu siseturul. See vähendaks kogu liidus nõudlust tarbetu töö järele, mis seisneb samast teosest või muust materjalist kättesaadavas vormis koopiade tegemises, mis aitaks kokku hoida kulusid ja suurendada tõhusust. Seetõttu **tagatakse** käesoleva direktiiviga, et ühes liikmesriigis valmistatud kättesaadavas vormis koopiaid on võimalik levitada **soodustatud isikutele ja volitatud üksustele ning** kasutada **soodustatud isikutel ja volitatud üksustel** kõikides liikmesriikides. Volitatud üksustel peaks seega olema võimalik levitada neid koopiaid soodustatud isikutele ja volitatud üksustele kõigis liikmesriikides, nii veebis kui ka mujal. Lisaks peaks soodustatud isikutel ja volitatud üksustel olema lubatud saada kõikides liikmesriikides igalt volitatud üksuselt juurdepääsu neile koopiatele.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Pidades silmas erandi ainuomast laadi, selle taotletavat ulatust ja vajadust tagada soodustatud isikute jaoks õiguskindlus, ei **peaks** liikmesriikidel **olema** lubatud kehtestada erandi kohaldamiseks täiendavaid nõudeid, nagu hüvitamisskeemid või kättesaadavas vormis koopiaste kaubandusvõrgus kättesaadavuse eelnev kontroll.

Muudatusettepanek

(11) Pidades silmas erandi ainuomast laadi, selle taotletavat ulatust ja vajadust tagada soodustatud isikute jaoks õiguskindlus, ei **ole** liikmesriikidel lubatud kehtestada erandi kohaldamiseks täiendavaid nõudeid, nagu hüvitamisskeemid või kättesaadavas vormis koopiaste kaubandusvõrgus kättesaadavuse eelnev kontroll.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Volitatud üksuste kindlaks määramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse üksuste kogemusi mittetulunduslike, kvaliteetsete ja tõhusalt kättesaadavas vormis teoste ja muu materjali pakkumisel ning usaldusväärse vahendaja põhimõtteid, mis on sätestatud vastastikuse mõistmise memorandumis teoste kättesaadavuse kohta vaeglugejate ja nägemispuudega inimeste jaoks, mida edendab Euroopa Komisjon ja mille allkirjastasid õiguste omajate ja trükikirja lugemise puudega isikute esindajad 2010. aastal.

Selgitus

Ettepanekuga soovitakse arendada Euroopa viimase kümnendi poliitikat, mis põhineb väärtusliku teabe ja väärtuslike kogemuste tunnustamisel, mida on võimalik tagada üksnes soodustatud isikutega tegelevatel spetsialiseerunud organisatsioonidel, ning koostöö edendamisel valdkonna sidusrühmade vahel.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Euroopa Liidu põhiõiguste harta **kohaselt** tunnustab ja austab liit puuetega inimeste õigust saada kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus, sotsiaalne ja tööalane integratsioon ning osalemine ühiskonnaelus.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Komisjon jälgib käesoleva direktiivi mõju. Selle käigus hindab ta selliste teoste ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiatele juurdepääsetavust, mida käesolev *direktiivi* ei reguleeri, ning teoste ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiade kättesaadavust muu **puudega** isikute jaoks. Komisjon jälgib olukorda tähelepanelikult. Vajaduse korral võib kaaluda käesoleva direktiivi kohaldamisala *laiendamist*.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Seega austatakse käesolevas direktiivis põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. **Seepärast tuleks** käesolevat direktiivi tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.

Muudatusettepanek 16

Muudatusettepanek

(14) Euroopa Liidu põhiõiguste harta **artiklis 26** tunnustab ja austab liit puuetega inimeste õigust saada kasu meetmetest, mille eesmärk on tagada nende iseseisvus, sotsiaalne ja tööalane integratsioon ning osalemine ühiskonnaelus.

Muudatusettepanek

(16) Komisjon jälgib käesoleva direktiivi mõju. Selle käigus hindab ta selliste teoste ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiatele juurdepääsetavust, mida käesolev *direktiiv* ei reguleeri, ning teoste ja muu materjali kättesaadavas vormis koopiade kättesaadavust muu **häirega** isikute jaoks. Komisjon jälgib olukorda tähelepanelikult. Vajaduse korral võib kaaluda käesoleva direktiivi kohaldamisala *muutmist*.

Muudatusettepanek

(18) Seega austatakse käesolevas direktiivis põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Käesolevat direktiivi **tuleb** tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Marrakechi lepinguga on kehtestatud teatavad kohustused seoses kättesaadavas vormis koopiade vahetamisega liidu ja lepingu osalisest kolmandate riikide vahel. Liidu poolt nende kohustuste täitmiseks võetud meetmed on ette nähtud määruses [...], mida tuleks **tõlgendada** koostoimes käesoleva direktiiviga.

Muudatusettepanek

(19) Marrakechi lepinguga on kehtestatud teatavad kohustused seoses kättesaadavas vormis koopiade vahetamisega liidu ja lepingu osalisest kolmandate riikide vahel. Liidu poolt nende kohustuste täitmiseks võetud meetmed on ette nähtud määruses [...], mida tuleks **käsitleda** koostoimes käesoleva direktiiviga.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjenduss 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20 a) Liikmesriigid peaksid direktiivi üle võtma kuue kuu jooksul, et rakendada viivitamata puuetega inimeste õigusi, mis on tunnustatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis.

Selgitus

Muudatusettepaneku eesmärk on võtta arvesse Marrakechi lepingu artikli 4 lõiget 3 ja artiklit 10 lepingu rakendamise kohta.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) „teos või muu materjal“ – **raamatu, ajakirja, ajalehe** või **muu trükise** kujul olev **teos**, sealhulgas noodid, ning sellega seotud **illustatsioonid mis tahes andmekandjal, kaasa arvatud helikandjal, nagu heliraamatud**, mis on kaitstud autoriõigusega või autoriõigusega

(1) „teos või muu materjal“ – **teksti, märgete ja/või seonduvate illustatsioonide** kujul olev **kirjanduslik, akadeemiline või kunstiteos**, sealhulgas noodid, mis on kaitstud autoriõigusega või autoriõigusega kaasnevate õigustega ja mis on avalikustatud või muul viisil

kaasnevate õigustega ja mis on avalikustatud või muul viisil õiguspäraselt üldsusele kättesaadavaks tehtud;

õiguspäraselt üldsusele kättesaadavaks tehtud *raamatu, e-raamatu, ajakirja, ajalehe või muu trükise kujul oleva teosena või ükskõik millises meediavormis, sealhulgas helikandjad, näiteks heliraamatud ja raadioprogrammid;*

Selgitus

Mõistet „teos või muu materjal“ laiendatakse, et see oleks täpsem ja üksikasjalikum.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(2) „soodustatud isik“:

Muudatusettepanek

(2) „soodustatud isik“ – *sõltumata mis tahes muust puudest üks järgmistest:*

Selgitus

Täiendus ühtlustab soodustatud isiku mõiste Marrakechi lepinguga. See peaks viitama kõigile artikli 2 punkti 2 osadele ehk alapunktidele a, b, c ja d ning tuleks seetõttu lisada punkti d järele.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

c) isik, kellel on taju- või **lugemispuue**, sealhulgas düsleksia, ning kes seetõttu ei ole suuteline trükitud teoseid lugema sisuliselt samal tasemel nagu isik, kellel **sellist häiret** või **puuet ei ole**; või

Muudatusettepanek

c) isik, kellel on taju- või **lugemishäire**, sealhulgas düsleksia, ning kes seetõttu ei ole suuteline trükitud teoseid lugema sisuliselt samal tasemel nagu isik, **kes ei ole pime**, kellel **ei ole nägemispuuet** või **muud trükikirja lugemise puuet**; või

Selgitus

Põhjenduses tehakse vahet puudel ja häirel. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni kohaselt on puue „vaegustega isikute ning suhtumuslike ja keskkondlike takistuste vastasmõju

tagajärg, mis takistab nende isikute täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel“ (preambuli punkt e). Teisisõnu kujutavad just need takistused endast inimeste jaoks puuet, mitte nende häired või teistsugused funktsionaalsed võimed. Seega on „häire“ siinkohal asjakohasem.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d

Komisjoni ettepanek

d) isik, kes on füüsilise **puude** tõttu võimetu raamatut hoidma või käsitsema või silmi lugemiseks vajalikul määral fookustama või liigutama;

Muudatusettepanek

d) isik, kes on füüsilise **häire** tõttu võimetu raamatut hoidma või käsitsema või silmi lugemiseks vajalikul määral fookustama või liigutama;

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) „kättesaadavas vormis koopia“ – teose või muu materjali koopia, mis on esitatud muul viisil või alternatiivses vormis ja mis võimaldab soodustatud isikul teosele või muule materjalile juurde pääseda, võimaldades sealhulgas isikul teosele või muule materjalile ligi pääseda ja teha seda muu hulgas sama lihtsalt ja mugavalt, kui seda on võimalik teha isikul, kellel ei ole lõikes 2 osutatud nägemispuuet ega muud puuet;

Muudatusettepanek

(3) „kättesaadavas vormis koopia“ – teose või muu materjali koopia, mis on esitatud **mittetulunduslikul alusel** muul viisil või alternatiivses vormis ja mis võimaldab soodustatud isikul teosele või muule materjalile juurde pääseda, võimaldades sealhulgas isikul teosele või muule materjalile ligi pääseda ja teha seda muu hulgas sama lihtsalt ja mugavalt, kui seda on võimalik teha isikul, kellel ei ole lõikes 2 osutatud nägemispuuet ega muud puuet;

Selgitus

Oluline on rõhutada koopiade mittekaubanduslikku aspekti, mis selgitab täiendavalt volitatud üksuste mõistet ja nende tegevust mittetulunduslikul alusel.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „volitatud üksus“ – **organisatsioon**, mis pakub soodustatud isikutele haridust, väljaõpet, kohandatud lugemist või juurdepääsu teabele mittetulunduslikul alusel **oma põhitegevusena** või ühena oma **põhitegevustest või seoses avalikke huvisid teenivate ülesannete täitmisega**.

Muudatusettepanek

(4) „volitatud üksus“ – **üksus, mis on volitatud või tunnustatud liikmesriigis, kus ta on asutatud, ning** mis pakub soodustatud isikutele haridust, väljaõpet, kohandatud lugemist või juurdepääsu teabele mittetulunduslikul alusel. **See hõlmab ka valitsusasutusi või mittetulundusühendusi, mis pakuvad soodustatud isikutele samu teenuseid ühena oma esmastest tegevustest või institutsiooniliste kohustuste raames.**

Selgitus

Muudatusettepaneku eesmärk on täiendada komisjoni pakutud volitatud üksuse mõiste määratlust, võttes arvesse Marrakechi lepingu määratlust, milles täpsustatakse, kes peavad neid üksuseid seaduslikult volitama või tunnustama.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et kättesaadavas vormis koopia puhul on järgitud teose või muu materjali terviklikkust, võttes olukorrast olenevalt arvesse vajadust teha muudatusi, et teos oleks alternatiivsel kujul kättesaadav.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et kättesaadavas vormis koopia puhul on järgitud teose või muu materjali terviklikkust, võttes olukorrast olenevalt arvesse vajadust teha muudatusi, et teos oleks alternatiivsel kujul kättesaadav **kooskõlas soodustatud isikute erinevate vajadustega**.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Mitte varem kui [viie aasta möödumisel direktiivi ülevõtmiseks ette nähtud tähtpäevast] viib komisjon läbi direktiivi hindamise ja esitab peamised järeldused

Muudatusettepanek

Hiljemalt [viie aasta möödumisel direktiivi ülevõtmiseks ette nähtud tähtpäevast] viib komisjon läbi direktiivi hindamise ja esitab peamised järeldused Euroopa

Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, lisades vajaduse korral järeldustele ettepanekud direktiivi muutmiseks.

Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, lisades vajaduse korral järeldustele ettepanekud direktiivi muutmiseks.

Selgitus

Kuna komisjon ei ole viinud läbi mõjuhindamist, et hinnata selle õigusakti võimalikku sotsiaalset ja majanduslikku mõju, siis soovitab arvamuse koostaja, et hindamine tuleks korraldada viie aasta jooksul alates õigusakti jõustumisest.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Autoriõigusega ja sellega kaasnevate õigustega kaitstud teoste ja muu materjali teatavad lubatud kasutusviisid pimedate, nägemispuudega või muu trükikirja lugemise puudega isikute huvides ning direktiivi 2001/29/EÜ (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas) muutmine
Viited	COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 6.10.2016
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	CULT 6.10.2016
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Helga Trüpel 6.12.2016
Vastuvõtmise kuupäev	28.2.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 28 –: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, John Procter, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Lybacka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Clare Moody

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

28	+
PPE	Andrea Bocskor, Marc Joulaud, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Sabine Verheyen, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Michaela Šojdrová
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Clare Moody, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Krystyna Lybacka
ECR	Andrew Lewer, Emma McClarkin, John Procter, Remo Sernagiotto
ALDE	Mircea Diaconu, María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel
EFDD	Isabella Adinolfi
ENF	Dominique Bilde

0	-

1	0
PPE	Stefano Maullu

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu